

lider-dumok/fasyliator/.

14.5 міфів про фасилітацію. Для чого і коли вона потрібна. URL: <https://dou.ua/lenta/columns/facilitation-definitions-and-myths/>.

15. Колодницька Т. Хто такий фасилітатор? URL: <https://metod.gi.edu.ua/resursy/navchayemos/item/30-khto-takyi-fasyliator>.

Gerasko T., Ivanova I. Teaching natural disciplines on the basis of andragogy, heutagogy and facilitation as a means of forming the personality of a future specialist

Summary. Despite the widespread introduction of digitalization, interdisciplinarity and orientation towards sustainable development into the educational process, the problem of reducing the motivation of higher education applicants to study and to further professional activity is growing. The formation of sustainable motivation to study and further work in accordance with the higher education received can be facilitated by the application of the principles of andragogy, heutagogy and facilitation in teaching natural disciplines.

Keywords: pedagogy, andragogy, heutagogy, facilitation.

УДК 378.147.091.3:004

Гмиря Т.П., методист Навчально-наукового центру
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

**ЯКІСТЬ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ**

Анотація. У статті досліджено проблему підвищення якості фахової підготовки здобувачів вищої освіти в умовах трансформації освітнього середовища та впровадження моделі змішаного навчання. Проаналізовано дидактичний потенціал інформаційно-комунікаційних технологій як інструменту інтенсифікації самостійної роботи студентів та індивідуалізації їхніх освітніх траєкторій. Особливу увагу приділено зміні ролі викладача в цифровому середовищі та методичним особливостям поєднання аудиторних занять із роботою на освітніх платформах.

У роботі обґрунтовано, що використання ІКТ для оперативного моніторингу знань та формувального оцінювання безпосередньо впливає на результативність освітньої діяльності. Зроблено висновки про те, що якість вищої освіти в сучасних умовах залежить від збалансованого

поєднання технологічних інновацій із педагогічним дизайном освітніх курсів.

Ключові слова: фахова підготовка, змішане навчання, інформаційно-комунікаційні технології, освітнє середовище, цифрова трансформація.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку вищої освіти характеризується динамічною цифровізацією та необхідністю адаптації до викликів (пандемія, безпекова ситуація), що зумовило масовий перехід до змішаного навчання. Проте виникає суперечність: з одного боку, використання ІКТ відкриває нові можливості для гнучкості навчання, а з іншого – виникає ризик зниження якості фахової підготовки через недостатню розробленість методичних підходів, складність контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти та нерівномірний рівень цифрової компетентності учасників освітнього процесу [6, с. 291]. Таким чином, постає гостра потреба у переосмисленні методичних засад змішаного навчання як інструменту забезпечення високої якості фахової підготовки.

Метою публікації є теоретичне обґрунтування та аналіз методичних умов впровадження моделі змішаного навчання у ЗВО, які сприяють підвищенню якості фахової підготовки здобувачів вищої освіти та забезпечують формування їхніх професійних компетентностей у цифровому середовищі.

Виклад основного матеріалу. Теоретико-методологічні засади трансформації освітнього середовища сучасного закладу вищої освіти базуються на розумінні того, що змішане навчання є не просто технічним поєднанням різних форматів. У контексті забезпечення якості фахової підготовки змішане навчання виступає як інтегрована модель, що гармонійно поєднує переваги безпосередньої аудиторної комунікації з інноваційними можливостями цифрових платформ та хмарно-орієнтованих технологій [1, с. 227]. Такий підхід дозволяє створити динамічне освітнє середовище, де здобувач вищої освіти переходить від ролі пасивного споживача інформації до статусу активного дослідника та проектувальника власних знань [8, с. 301].

Дидактичний потенціал інформаційно-комунікаційних технологій у забезпеченні якості підготовки реалізується насамперед через глибоку індивідуалізацію освітнього процесу. Використання систем управління навчанням дозволяє кожному здобувачу адаптувати освітній ритм до власних когнітивних особливостей, забезпечуючи можливість багаторазового повернення до складних теоретичних модулів та

використання інтерактивного мультимедійного контенту. У результаті це нівелює проблему нерівномірності базової підготовки в академічній групі та сприяє вирівнюванню шансів на успішне опанування професійними компетенціями [10, с. 141].

Важливим аспектом трансформації є зміна функціональної ролі науково-педагогічного працівника, який у середовищі змішаного навчання трансформується з транслятора знань у ментора та фасилітатора. Застосування моделі перевернутого класу дозволяє оптимізувати аудиторний час, спрямовуючи його на вирішення практичних ситуаційних завдань, проведення професійних дискусій та реалізацію групових проєктів. Такий підхід безпосередньо впливає на якість підготовки, оскільки здобувачі вчаться застосовувати теоретичні знання в умовах, максимально наближених до реальної професійної діяльності, що значно підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці [2, с. 507].

Методична система контролю та моніторингу результатів у цифровому середовищі стає більш прозорою та оперативною. Використання інструментів для миттєвого збору даних та автоматизованого тестування дає змогу впроваджувати стратегії формувального оцінювання. Як наслідок, це забезпечує викладача актуальною інформацією про стан засвоєння матеріалу в режимі реального часу, дозволяючи вчасно коригувати навчальні плани та запобігати накопиченню академічних заборгованостей [9, с. 11]. Крім того, цифровізація оцінювання сприяє забезпеченню принципів об'єктивності та академічної доброчесності, що є невід'ємною частиною поняття якості вищої освіти.

Якість освітньої діяльності в умовах змішаного навчання також тісно пов'язана з розвитком м'яких навичок та цифрової грамотності здобувачів [11, с. 227]. Працюючи в онлайн-середовищі, здобувачі опановують інструменти дистанційної роботи, хмарні сервіси спільного редагування документів та методи самоорганізації в цифровому просторі. Такі навички сьогодні є базовими вимогами для більшості професійних сфер, тому їх інтеграція в освітній процес через методика змішаного навчання автоматично підвищує професійний рівень випускника [5, с. 179].

Попри очевидні переваги, процес підвищення якості підготовки через впровадження ІКТ стикається з певними викликами, серед яких ключовим є питання педагогічного дизайну навчальних курсів [7, с. 354]. Якість навчання залежить не від наявності технологій як таких, а від змістовної та дидактичної доцільності їх використання. Ефективна модель змішаного навчання вимагає від викладача розробки якісного інтерактивного

контенту, який би мотивував здобувача вищої освіти до самостійної діяльності та сприяв глибокому аналітичному мисленню [3, с. 766]. Перспективним напрямом розвитку в цьому контексті є подальше вдосконалення методичного інструментарію та інтеграція адаптивних технологій на основі штучного інтелекту, що дозволить максимально персоналізувати процес фахової підготовки та вивести якість вищої освіти на новий технологічний рівень [4, с. 12].

Висновки. Узагальнення результатів дослідження дозволяє зробити висновок, що трансформація освітнього середовища через впровадження моделі змішаного навчання є стратегічною умовою підвищення якості фахової підготовки у сучасних закладах вищої освіти. Ефективність цієї моделі забезпечується синергією традиційної аудиторної взаємодії та широкого спектру інформаційно-комунікаційних технологій, що дозволяє створити гнучку, студентоцентровану систему навчання. Встановлено, що використання ІКТ сприяє інтенсифікації самостійної роботи здобувачів, індивідуалізації їхніх освітніх траєкторій та зміщенню акценту з пасивного накопичення знань на активне формування професійних компетентностей.

Важливою складовою успішної реалізації змішаного навчання є зміна ролі викладача, який перетворюється на фасилітатора цифрового освітнього процесу, а також впровадження систем оперативного моніторингу результатів навчання за допомогою інструментів формувального оцінювання. Водночас якість освітньої діяльності безпосередньо залежить від рівня цифрової грамотності всіх учасників процесу та методичної доцільності використання обраних технологій. Перспективи подальшого розвитку вищої школи вбачаються в удосконаленні педагогічного дизайну електронних курсів та інтеграції адаптивних систем, що забезпечать стійку високу якість підготовки фахівців, здатних ефективно функціонувати в умовах глобального цифрового суспільства.

Література

1. Александров О. Роль педагогічних технологій у формуванні інноваційної компетентності у майбутніх фахівців з агрономії. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія «Педагогічні науки». 2025. №1. С. 227–234.

2. Волошина О.В. Професійно-орієнтована підготовка студентів в аграрних закладах вищої освіти у процесі вивченні іноземної мови. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. №2 (30). С. 507–531.

3. Кожевникова А.В., Кожевников П.П. Развитие инновационной культуры в процессе профессиональной подготовки будущих преподавателей: методологические подходы. *Наука і техніка сьогодні*. (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»). 2025. №5 (46). С. 763–783.

4. Лук'янова Л. Структура і зміст готовності викладача ЗВО до реалізації змішаного навчання: теоретично-експериментальний дискурс. *UNESCO Chair Journal Lifelong Professional Education in the XXI Century*. 2024. №2.10. С. 9–20.

5. Резниченко А.А., Шарова Т.М. Проблеми та переваги дистанційного навчання в умовах пандемії у закладах вищої освіти. *Українські студії в європейському контексті*. 2021. №4. С. 174–181.

6. Шарова Т. Навчальний процес релокованого закладу вищої освіти в умовах воєнного стану. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. Вип. 26. С. 288–296.

7. Шарова Т. Формування культури академічної доброчесності у здобувачів аграрних закладів вищої освіти. *Українські студії в європейському контексті*. 2025. № 11. С. 354–358.

8. Шарова Т.М., Землянська А.В. Використання Освітнього порталу в дистанційному навчанні: недоліки й переваги. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: збірник науково-методичних праць ТДАТУ. 2023. Запоріжжя : ТДАТУ, Вип. 26. С. 297–303.

9. Шарова Т., Шаров С. Дистанційне навчання в Україні: ризики та шляхи їх вирішення. *Молодь і ринок*. 2024. № 4(224). С. 11–16.

10. Юнакевич А.С. Медіаосвіта в умовах цифровізації. *Проблеми науки*. № 24. 2022. С. 137–142.

11. Яремчук Н., Сениця Н. Шляхи формування віртуального освітнього простору закладу вищої освіти. *Вісник Львівського університету*. Серія педагогічна. 2021. № 35. С. 227–235.

Hmyria T. Quality of professional training of higher education recipients in the conditions of blended learning

Summary. The article explores the problem of improving the quality of professional training of higher education recipients in the context of the educational environment transformation and the implementation of the blended learning model. The didactic potential of information and communication technologies as a tool for intensifying students' independent work and

individualizing their educational trajectories is analyzed. Particular attention is paid to the changing role of the teacher in the digital environment and the methodical features of combining classroom activities with work on educational platforms.

The paper substantiates that the use of ICT for prompt monitoring of knowledge and formative assessment directly affects the effectiveness of educational activities. Conclusions are drawn that the quality of higher education in modern conditions depends on a balanced combination of technological innovations with the pedagogical design of educational courses.

Keywords: *professional training, blended learning, information and communication technologies, educational environment, digital transformation.*

УДК: 378.147:37.013.2

Демидова А.О., д.т.н., доцент, **Тараненко Г.Г.**, к.пед.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Анотація. *У статті розглянуто актуальні питання формування дослідницького мислення студентів спеціальності «Харчові технології» у процесі навчання. Запропоновано методика впровадження проблемно-орієнтованого навчання у практичні заняття з харчових технологій, що передбачає поетапну організацію роботи студентів: постановку проблеми, пошук ідей, обґрунтування рішень, їх експериментальну перевірку та рефлексію. Встановлено, що застосування цієї методики навчання сприяє підвищенню якості виконання кваліфікаційних робіт та самостійності під час вибору теми, аналізу літературних та патентних джерел, постановки експериментів та аналізу їх результатів.*

Ключові слова: *проблемно-орієнтоване навчання, самостійність, креативне мислення, творче мислення, виробничі ситуації, аналіз рішень.*

Постановка проблеми. Сьогодні харчова промисловість є одним з найбільших секторів світової економіки (з обсягами у 6–10 трлн доларів США на рік [1]), але й промисловістю, що вимушена швидко реагувати на